

ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ της ΑΘΗΝΑΣ 2004

και Deaflympics, Special Olympics

Ο θρίαμβος του αθλητισμού

Παραολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας: να η ευκαιρία· τέτοιες ευκαιρίες αναζητούμε πάντα για να αναλογιστούμε σημαντικά θέματα. Να θυμηθούμε τις επιτυχίες και τις απογοητεύσεις μας, να αναθεωρήσουμε τους στόχους μας. Να αποδώσουμε στους αθλητές (κυρίως), τους προπονητές και τους άλλους εμπλεκόμενους με τον αθλητισμό των ανθρώπων με αναπηρίες την προσοχή που αξίζουν. Να τους συγχαρούμε για τον καρπό των προσπαθειών τους: **ένα ζωντανό, δυναμικό και διαρκώς αναπτυσσόμενο αθλητικό κίνημα.**

Όλες οι αναφορές στους Παραολυμπιακούς Αγώνες ξεκινούν με την *ιστορία* τους. Δεν πρόκειται να ξεφύγουμε από αυτόν τον κανόνα. Ούτως ή άλλως αυτή δεν μπορεί να συγκριθεί σε έκταση με την ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων, ούτε καν των σύγχρονων. Είναι, όμως, εξόχως ενδιαφέρουσα. Είναι από τις φορές εκείνες, που ένα πρόσωπο καθορίζει την εξέλιξη της ιστορίας.

Σερ Λούντβιχ Γκούτμαν

Θα μιλήσουμε βέβαια για το Γερμανοεβραίο νευροχειρουργό Λούντβιχ Γκούτμαν (μετέπειτα του αποδόθηκε ο τίτλος του «Σερ»). Αφού μετανάστευσε στην Αγγλία κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο (για ευνόητους λόγους), εργάστηκε στη Μονάδα για τις Κακώσεις Νωτιαίου Μυελού (KNM) στο νοσοκομείο Στόουκ Μάντβιλ από το 1944. Όπως θυμάται η Τζόαν Σκρούτον, γραμματέας και βοηθός του, ο Σερ Λούντβιχ Γκούτμαν τής είχε πει για την πηγή της έμπνευσής του (δικά της τα λόγια):

«Στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν ανειδίκευτος νοσοκόμος· ήταν πολύ νέος για να πάει στρατιώτης. Κάποτε έφεραν έναν ασθενή, μεγαλόσωμο και δυνατό, με Κάκωση του Νωτιαίου Μυελού. Τον έβαλαν στην άκρη της πτέρυγας του νοσοκομείου κι έβαλαν τριγύρω του παραβάν, λέγοντας ότι δεν υπήρχε λόγος να τον πλησιάσουν και να περιποιηθούν τις πληγές του, αφού σε λίγους μήνες θα πέθαινε. Κάτι, τότε, μέσα του επαναστάτησε».

Ο πόλεμος μαίνεται στα πεδία των μαχών και πολλοί στρατιώτες καταφθάνουν στο νοσοκομείο με κακώσεις του νωτιαίου μυελού. Ο Σερ

Λούντβιχ αναζητά τρόπους για να τους εμπνεύσει και να μπορέσουν να επιστρέψουν στην κοινωνία. Τα εμπόδια τεράστια: ελάχιστη χρηματοδότηση, ανεκπαίδευτο προσωπικό, το χειρότερο όμως και δυσκολότερο είναι η παγιωμένη πεποίθηση ότι οι ασθενείς με ΚΝΜ είναι αδύνατο να αποκατασταθούν. Προσθέστε σε αυτά ότι πολλοί από τους ασθενείς του έφθαναν στο Στόουκ Μάντβιλ με πολλαπλά προβλήματα πέραν της ΚΝΜ, όπως ήταν οι τρομερά μολυσμένες κατακλίσεις, οι μολύνσεις των νεφρών κ.ά.

Ο Σερ Λούντβιχ συνέλαβε τη μεγαλοφυή ιδέα: να χρησιμοποιήσει τον **αθλητισμό** ως μέσο για να πείσει τους ασθενείς του πρώτ' απ' όλα, αλλά και τους οικείους τους και τους άλλους εμπλεκόμενους (στρατό, ιατρικό προσωπικό κλπ.), ότι μπορούν να ζήσουν και να επανέλθουν στην κοινωνία, ζώντας μια φυσιολογική ζωή, κάτι που ήταν η δική του πεποίθηση. Καθώς οι ασθενείς του ήταν νέοι άνθρωποι, πρώην ενεργά μέλη της κοινωνίας, ο αθλητισμός κι οι αθλοπαιδιές ήταν μέρος αυτής της φυσιολογικής ζωής, όπως ήταν και η εργασία, άλλη μία καθημερινή δραστηριότητα για αυτούς.

Η Τζόαν Σκρούτον θυμάται: «Ο αθλητισμός ήταν μία από τις κύριες θεραπευτικές μεθόδους, ακόμα κι όταν οι ασθενείς ήταν κλινήρεις. Είχαμε ένα σιτιστή-λοχία αποσπασμένο από το στρατό να εξασκεί τους ασθενείς. Όταν αυτοί ήταν στο κρεβάτι, τους πετούσε ένα ιατρικό μπαλάκι κι αυτοί το πέταγαν πίσω. Έτσι δυνάμωναν τα χέρια τους».

Γρήγορα αντιλήφθηκε ο Σερ Λούντβιχ ότι ο **οργανωμένος** αθλητισμός μπορούσε να κάνει θαύματα, κινητοποιώντας τους ασθενείς του για άσκηση, ειδικά τους απόμαχους. Κατάφεραν, έτσι, να μεταφέρονται μόνοι τους από το κρεβάτι στο αμαξίδιο (με την ενδυνάμωση) αλλά και να ενισχύονται ψυχολογικά. Αυτό ήταν εξαιρετικά κρίσιμο, αν αναλογιστούμε ότι οι ασθενείς χρειάζονταν 3-4 χρόνια νοσηλείας, μέχρι να ξεπεραστούν οι κατακλίσεις και τα άλλα ιατρικά προβλήματα και να αποκατασταθούν. Η πρώτη αθλοπαιδιά ήταν το Πόλο με αμαξίδιο, ένα τραχύ άθλημα που, όπως αφηγείται η κυρία Σκρούτον, ξεκίνησε κάπως έτσι: «Πήραν από ένα αμαξίδιο (σ.σ. προτιμάτε το "τροχοκαρέκλα"); ο λοχίας κι ένας ασθενής, πήραν κι ένα δίσκο για "μπάλα του πόλο" (*ruck*) κι άρχισαν να τρέχουν σε μια άδεια πτέρυγα, χτυπώντας την "μπάλα". Έπαιζαν εναντίον των φυσικοθεραπευτών κι αργότερα εναντίον τοπικών ομάδων». Το πόλο είναι σίγουρα πολύ δυναμικό σπορ, οι παίκτες άρχισαν να χτυπάνε και να τραυματίζονται ελαφρά. Έτσι, αντικαταστάθηκε από την καλαθοσφαίριση με αμαξίδιο.

Οι πρώτοι “Αγώνες του Στόουκ Μάντβιλ για Αθλητές με Παράλυση” ήταν αγώνες τοξοβολίας και διοργανώθηκαν στις 28 Ιουλίου του 1948, τη μέρα που ξεκινούσαν κι οι Ολυμπιακοί (του Λονδίνου), διόλου τυχαία. Οδήγησαν σε μια χιονοστιβάδα εξελίξεων: οι Αγώνες έγιναν ετήσιοι, ο αριθμός των αθλημάτων και των συμμετοχών αυξήθηκε ενώ, το 1952, το όραμα του Σερ Λούντβιχ Γκούτμαν για διεθνοποίηση της διοργάνωσης υλοποιήθηκε: ο συνταγματάρχης Τζ. Σ. Κέιζερ, ιατρικός διευθυντής του Στρατιωτικού Κέντρου Αποκατάστασης του Ντορν της Ολλανδίας και τακτικός επισκέπτης του Στόουκ Μάντβιλ, έστειλε μια ομάδα τεσσάρων Ολλανδών απόμαχων να συμμετάσχουν με τους Βρετανούς συναγωνιστές τους.

Πολλά νοσοκομεία και κέντρα αποκατάστασης υιοθέτησαν τη φιλοσοφία του Σερ Λούντβιχ και συμπεριέλαβαν τις αθλητικές δραστηριότητες στο πρόγραμμά τους. Οι Αγώνες μεγάλωσαν. Διαφορετικά ζητήματα τέθηκαν και απαντήθηκαν: Τα στάδια, η φιλοξενία των αθλητών, η χρηματοδότηση, οι κανονισμοί, η κατάταξη, άλλα τεχνικά θέματα. Το κίνημα αποκτούσε βαθιές ρίζες. Ο Γκούτμαν δεν σταμάτησε. Μετά από ένα χρόνο συζητήσεων με τον καθηγητή Αντόνιο Μάλιο, διευθυντή του κέντρου για τη σπονδυλική στήλη του ιταλικού ιδρύματος *INAIL*, συμφώνησαν κι έτσι οι Διεθνείς Αγώνες του Στόουκ Μάντβιλ του 1960 διεξήχθησαν στη Ρώμη, τη διοργανώτρια πόλη των Ολυμπιακών Αγώνων. Οι Αγώνες οργανώθηκαν από τη Διεθνή Επιτροπή των Αγώνων του Στόουκ Μάντβιλ, στην οποία συμμετείχαν πέντε χώρες-μέλη. Πρόεδρος ήταν (το βρήκατε!) ο Σερ Λούντβιχ Γκούτμαν. Αυτοί θεωρούνται οι πρώτοι «Παραολυμπιακοί» Αγώνες και συμμετείχαν 400 αθλητές από 23 χώρες.

Καθιερώθηκε έτσι οι Αγώνες να διεξάγονται κάθε τέσσερα χρόνια, παράλληλα με τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Γίνονταν μάλιστα, στη διοργανώτρια πόλη των Ολυμπιακών. Με τρεις εξαιρέσεις: το 1976 το Μεξικό δήλωσε αδυναμία να φιλοξενήσει τους Αγώνες. Αυτοί έγιναν στο Τορόντο του Καναδά. Οι άλλες δύο περιπτώσεις είναι εντυπωσιακές: το 1980 (Ολυμπιακοί της Μόσχας) διεξήχθησαν στο Άρνεμ της Ολλανδίας και το 1984 (Ολυμπιακοί του Λος Άντζελες) μοιράστηκαν μεταξύ Νέας Υόρκης και Στόουκ Μάντβιλ. Οι δύο υπερδυνάμεις δήλωσαν αδυναμία (βλ. απροθυμία) να φιλοξενήσουν τους Αγώνες των αθλητών με αναπηρίες στην πόλη των Ολυμπιακών...

ΘΕΡΙΝΟΙ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Έτος	Τοποθεσία	Χώρες	Αθλητές
1960	Ρώμη, Ιταλία	23	400
1964	Τόκιο, Ιαπωνία	21	375
1968	Τελ Αβίβ, Ισραήλ	29	750
1972	Χαϊδελβέργη, Γερμανία	43	984
1976	Τορόντο, Καναδάς	38	1657
1980	Άρνεμ, Ολλανδία	42	1973
1984	Στόουκ Μάντβιλ, Η.Β. Νέα Υόρκη, ΗΠΑ	41 45	1100 1800
1988	Σεούλ, Κορέα	61	3013
1992	Βαρκελώνη, Ισπανία	82	3021
1996	Ατλάντα, ΗΠΑ	103	3195
2000	Σύδνεϋ, Αυστραλία	122	3839
2004	Αθήνα, Ελλάδα	136	3837
2008	Πεκίνο, Κίνα	145*	4000*

* τα στοιχεία δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμα

Στους Αγώνες αρχικά και για πολλά χρόνια συμμετείχαν αποκλειστικά χρήστες αμαξιδίου. Συνειδητοποιήθηκε ότι κι άλλες ομάδες ανθρώπων με διαφορετικές αναπηρίες ήθελαν, μπορούσαν, έπρεπε να συμμετέχουν. Το 1976 στο Τορόντο του Καναδά μετείχαν και αθλητές με ακρωτηριασμό και αθλητές με μερική ή ολική απώλεια όρασης. Το 1980 στο Άρνεμ της Ολλανδίας αγωνίσθηκαν για πρώτη φορά και αθλητές με εγκεφαλική παράλυση ενώ, το 1996 στην Ατλάντα είχαμε τις πρώτες συμμετοχές αθλητών με νοητική αναπηρία.

Διεθνής Παραολυμπιακή Επιτροπή

Ο Σερ Λούντβιχ Γκούτμαν ήθελε στην αρχή να ονομάσει τους Αγώνες «Ολυμπιακούς Αγώνες για Αθλητές με Παράλυση». Η ονομασία αυτή όμως, αφορούσε μόνο μία από τις ομάδες των αθλητών με αναπηρία και δεν υιοθετήθηκε. Το όνομα «Παραολυμπιακοί Αγώνες» επικράτησε τελικά το 1988. Ένας Έλληνας δεν χρειάζεται επεξήγηση για την ετυμολογία του: **παρά** (=δίπλα, παράλληλα) + **Ολυμπιακοί**. Νωρίτερα, το 1982, είχε δημιουργηθεί η Διεθνής Συντονιστική Επιτροπή των Παγκόσμιων Οργανώσεων για τον Αθλητισμό των Ανθρώπων με Αναπηρίες (ICC) ως η ανώτατη αρχή των Παραολυμπιακών Αγώνων και ως εκπρόσωπος των

οργανώσεων-μελών της σε διαβουλεύσεις με τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή και άλλους οργανισμούς.

Οι αθλητές με αναπηρία ζητούσαν κάτι παραπάνω: τη σύσταση ενός σώματος με αντιπροσώπους δημοκρατικά εκλεγμένους, που να εκπροσωπεί συνολικά το Παραολυμπιακό Κίνημα. Δημιουργήθηκε λοιπόν η Διεθνής Παραολυμπιακή Επιτροπή (IPC) το Σεπτέμβριο του 1989, η οποία αντικατάστησε τη «Διεθνή Συντονιστική Επ.Π.Ο.Αθλ.μεΑ» αμέσως μετά τους Παραολυμπιακούς Αγώνες της Βαρκελώνης το 1992. Η ΔΠΕ εκπροσωπεί συνολικά το Παραολυμπιακό Κίνημα. Περιλαμβάνει περισσότερες από 150 χώρες-μέλη, που αντιπροσωπεύονται από τις Εθνικές Παραολυμπιακές Επιτροπές (NPCs) και πέντε διεθνείς αθλητικές οργανώσεις εμπλεκόμενες με τις αναπηρίες, που όλες μαζί τις αποκαλούμε Διεθνείς Οργανώσεις για τον Αθλητισμό των Ανθρώπων με Αναπηρίες (IOSDs). Αυτές είναι:

- Η Διεθνής Εταιρεία Αθλητισμού και Αναψυχής για την Εγκεφαλική Παράλυση (CP-ISRA)
- Η Διεθνής Αθλητική Εταιρεία των Τυφλών (IBSA)
- Η Διεθνής Αθλητική Ομοσπονδία των Ανθρώπων με Νοητική Υστέρηση (INAS-FID)
- Η Διεθνής Αθλητική Ομοσπονδία του Στόουκ Μάντβιλ για Χρήστες Αμαξιδίου (ISMWSF)
- Ο Διεθνής Αθλητικός Οργανισμός για τους Ανθρώπους με Αναπηρίες (ISOD)

Μία έκτη οργάνωση, η Διεθνής Επιτροπή για τον Αθλητισμό των Κωφών (CISS), που αντιπροσωπεύει ανθρώπους με αναπηρίες της ακοής, είναι ανεξάρτητη από τη ΔΠΕ. Η ΔΕΑΚ διοργανώνει τους δικούς της Αγώνες, τους «Κωφολυμπιακούς» (Deaflympics).

Η ΔΠΕ διατηρεί γραφεία στη Βόννη της Γερμανίας.

Χειμερινοί Παραολυμπιακοί Αγώνες

Τη δεκαετία του 1970 ήρθε στο προσκήνιο από τους Βορειοευρωπαίους αθλητές με αναπηρία το αίτημα της διοργάνωσης Χειμερινών Π.Α. κατά τα πρότυπα των Χειμερινών Ολυμπιακών. Στην αρχή διοργανώθηκαν δύο αθλήματα (alpine ski, cross country ski) ενώ μέχρι σήμερα έχουν προστεθεί άλλα δύο (έλκηθρο[*Ice sledge racing*], διάθλο). Το 1998 για πρώτη φορά «ταξίδεψαν» εκτός Ευρώπης (Ναγκάνο, Ιαπωνία). Τώρα πλέον «συνοδεύουν»

τους Χ.Ο.Α. Στους Αγώνες του Σολτ Λέικ Σίτι, ΗΠΑ 2002, είχαμε και την πρώτη ελληνική συμμετοχή με τον Ιωάννη Βλάχο.

Τα αθλήματα των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων είναι:

Alpine skiing,

Cross-country skiing,

[Biathlon, (Δίαθλο)

Ice sledge racing (ας πούμε οι «παγοδρομίες με έλκηθρο».)]

Wheelchair curling

Ice sledge hockey (το Χόκεϊ με έλκηθρο, το ισοδύναμο του Χόκεϊ επί Πάγου των ικανών-σωματικά αθλητών. Είναι πολύ θεαματικό και προσελκύει τους περισσότερους θεατές).

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Έτος	Τοποθεσία	Χώρες	Αθλητές
1976	Όρνσκληντσβικ, Σουηδία	13	250
1980	Γκέιλο, Νορβηγία	16	141
1984	Ίνσμπρουκ, Αυστρία	21	457
1988	Ίνσμπρουκ, Αυστρία	22	397
1992	Άλμπερτβιλ, Γαλλία	24	475
1994	Λίλεχαμερ, Νορβηγία	31	512
1998	Ναγκάνο, Ιαπωνία	32	571
2002	Σολτ Λέικ Σίτι, ΗΠΑ	36	416
2006	Τορίνο, Ιταλία	40*	580*
2010	Βανκούβερ, Καναδάς	45*	700*

* τα στοιχεία δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμα

Στόχος του Παραολυμπιακού Κινήματος

Η ΔΠΕ είναι η ανώτατη επιβλέπουσα αρχή των αθλητικών τεκταινομένων για τους ανθρώπους με αναπηρίες. Πρωτεύον διακηρυγμένος στόχος της είναι «να δώσει στους αθλητές τη δυνατότητα να πετύχουν το καλύτερο δυνατό». Είναι ένας αθλητικός οργανισμός και έχει την αρμοδιότητα να επιβλέπει, να συντονίζει και να κατευθύνει την ανάπτυξη των Θερινών και των Χειμερινών Παραολυμπιακών Αγώνων. Η αποστολή της, ωστόσο, δεν περιορίζεται σε αυτό. Η ΔΠΕ συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς (ΟΗΕ, ΔΟΕ, ΔΑ κ.ά), θεσπίζει κανόνες κ.ά. Ακόμη, κατακυρώνει ή αναγνωρίζει, συντονίζει και βοηθά στη διοργάνωση παγκόσμιων και περιφερειακών αθλητικών συναντήσεων των αθλημάτων που υπάγονται στη δικαιοδοσία της.

Στους στόχους της είναι και η ενοποίηση του αθλητισμού των ανθρώπων με αναπηρίες με αθλητικά κινήματα των ικανών σωματικά αθλητών. Έχει αναλάβει το καθήκον να οργανώνει διασκέψεις και συνέδρια που προάγουν την επιστημονική έρευνα στο πεδίο του αθλητισμού των ΑμεΑ. Προωθεί την ανάπτυξη του Αθλητισμού στους νέους, ειδικά των κοριτσιών/γυναικών και με έμφαση στις αναπτυσσόμενες χώρες. Τέλος, η ΔΠΕ σε συνεργασία με όλους τους αθλητικούς φορείς των ΑμεΑ έχει αναλάβει και ένα διττό εκπαιδευτικό ρόλο:

Από τη μια να εκπαιδεύσει **τους Ανθρώπους με Αναπηρίες** για τα οφέλη που προσκομίζει η αθλητική δραστηριότητα. Από την άλλη, να εκπαιδεύσει **την ευρύτερη κοινωνία** για το δυναμικό των ΑμεΑ να προσφέρουν στην κοινωνία, ως ισότιμα μέλη. Το σκεπτικό είναι απλό: οι άνθρωποι που μπορούν και πετυχαίνουν κορυφαίες επιδόσεις όπως αυτές των Παραολυμπιονικών, είναι και ικανοί να εισφέρουν στην κοινωνία και να συμβάλουν στη βελτίωση του βιοτικού της επιπέδου.

Το τελευταίο είναι πολύ σημαντικό και αξίζει να εστιάσουμε την προσοχή μας. Η ΔΠΕ εκπροσωπεί **συνολικά** το αναπηρικό κίνημα και όχι μονοσήμαντα τον αθλητισμό των ΑμεΑ. Προωθεί την ιδέα και την πρακτική της ισότιμης συμμετοχής, της προσβασιμότητας, του σχεδιασμού για όλους κ.ά. Με τα λόγια του (παραπληγικού) προέδρου της, Φιλ Κρέιβεν: «η προσοχή μας δεν περιορίζεται στους αθλητές. Μας ενδιαφέρει εξίσου κι εκείνος που θα πάει σινεμά και δεν θα πατήσει στα στάδια». Στο πλαίσιο αυτών των προσπαθειών εντάσσεται και, σε συνεργασία με το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, εκείνη για την υιοθέτηση από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού της «Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα των Ανθρώπων με Αναπηρίες». Εξάλλου, αν ανατρέξουμε στην ιστορική αναδρομή που προηγήθηκε, το Παραολυμπιακό κίνημα είχε από τα σπάργανά του και αυτήν τη διάσταση: τη δημιουργία *ίσων ευκαιριών* για όλους. **Μήπως αυτό δεν είναι το αθλητικό ιδεώδες;**

Στην Ελλάδα

Στη χώρα μας ο αθλητισμός για τους ανθρώπους με αναπηρίες δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος, κάτι που συνάδει με τη γενικότερη υστέρηση (*sic*) σε υποδομές και υπηρεσίες για τους πολίτες με αναπηρία. Ωστόσο, ήδη από το 1976 είχαμε ελληνική συμμετοχή στους Π.Α. του Τορόντο. Οι συμμετοχές των Ελλήνων αθλητών μέχρι και το 1988 γίνονταν με δική τους πρωτοβουλία και

δικά τους έξοδα. Έκτοτε οι επιτυχίες ήταν πολλές και το 2000, στο Σίδνεϋ, που ήταν η μεγαλύτερη ελληνική Παραολυμπιακή αποστολή εκτός συνόρων, κατακτήσαμε 11 μετάλλια καταλαμβάνοντας την 33^η θέση.

Για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας οι Έλληνες αθλητές είχαν κάνει την καλύτερη προετοιμασία από ποτέ. Η ελληνική αποστολή περιλάμβανε 135 αθλητές, που μαζί με τα υπόλοιπα μέλη (συνοδούς, προπονητές κ.ά.) έφθασε τα 240 μέλη. Συνολικά οι Έλληνες κατάκτησαν 20 μετάλλια, 3 χρυσά, 13 αργυρά και 4 χάλκινα, στα 17 (από τα 19) αθλήματα όπου συμμετείχαν.

Τα Αθλήματα των Π.Α. της Αθήνας 2004

Τοξοβολία • Στίβος • Μπότσια • Ποδηλασία • Ιππασία • Γκόλμπολ • Ποδόσφαιρο 5 εναντίον 5 • Ποδόσφαιρο 7 εναντίον 7 • Τζούντο • Άρση Βαρών σε πάγκο • Ιστιοπλοΐα • Σκοποβολή • Πετοσφαίριση (καθιστών) • Κολύμβηση • Επιτραπέζια Αντισφαίριση • Καλαθοσφαίριση με αμαξίδιο • Ράγκμπυ με αμαξίδιο • Αντισφαίριση με αμαξίδιο • Ξιφασκία με αμαξίδιο

Τα 15 από αυτά τα αθλήματα αντιστοιχούν σε αθλήματα των Ολυμπιακών. Τα 4 αποκλειστικά Παραολυμπιακά αθλήματα είναι: το Μπότσια, το Γκόλμπολ, η Άρση Βαρών σε πάγκο και το Ράγκμπυ με αμαξίδιο.

Deaflympics (Κωφολυμπιακοί)

Όπως αναφέραμε και παραπάνω, οι κωφοί δεν συμμετέχουν στους Παραολυμπιακούς. Αυτό γίνεται με πρωτοβουλία της δικής τους οργάνωσης Διεθνής Επιτροπή για τον Αθλητισμό των Κωφών (CISS). Μπορεί το γεγονός αυτό να ξενίζει λίγο σε όσους δεν έχουν καμμία σχέση με τους ανθρώπους με πρόβλημα στην ακοή. Μα καλά, μπορεί να σκέπτονται, γιατί χρειάζονται ανεξάρτητους αγώνες οι κωφοί; Την πατήσατε: θα κάνουμε κι άλλη Ιστορία:

Ήδη, από το 1888 ιδρύθηκε στο Βερολίνο, Γερμανία το πρώτο αθλητικό σωματείο για κωφούς. Το 1924 τοποθετούνται οι πρώτοι Κωφολυμπιακοί στο Παρίσι, Γαλλία, οπότε και δημιουργήθηκε η Διεθνής Επιτροπή των Βουβών Αθλημάτων, ο πρόδρομος της ΔΕΑΚ (CISS). Το 1955 οι Κωφολυμπιακοί αναγνωρίστηκαν επίσημα από τη ΔΟΕ κάνοντας ένα σημαντικό βήμα για την αναγνώριση και την αποδοχή του Αθλητισμού των Κωφών. Έτσι, η ΔΕΑΚ απόκτησε Ολυμπιακό Κύρος, που σημαίνει «την έξωθεν καλή μαρτυρία».

Παρ' όλα αυτά η κοινότητα των Κωφών εξακολούθησε να αντιμετωπίζεται με κάποια απαξία και να παραμένει στο περιθώριο. Από τις αρχές της δεκαετίας του '70, την εποχή των κινημάτων, εμφανίστηκε δυναμικά και το κίνημα των Κωφών για την αναγνώριση της νοηματικής γλώσσας ως ισότιμης, την αλλαγή της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας για την εκπαίδευση των κωφών μαθητών και την προσβασιμότητα της κοινωνίας για τους βαρήκοους και τους μη ακούντες. Ο Αθλητισμός των Κωφών εμβαπτίστηκε στο όραμα αυτό και συνέχισε την ανάπτυξή του. Ανέκυψαν αρκετά τεχνικά ζητήματα (υπάρχουν κι αυτά... πάντα) όπως: ποιος θεωρείται βαρήκοος, αν θα επιτρέπονται τα ακουστικά βαρηκοΐας κ.ά. Όλα αυτά έχουν απαντηθεί.

Σήμερα, στους Αγώνες συμμετέχουν άνθρωποι με τουλάχιστον 55 *decibel* απώλεια ακοής στο καλύτερο αυτί τους. Δεν επιτρέπονται ακουστικά ώστε να εξασφαλίζεται η ισονομία, αποφεύγοντας συνεννοήσεις αθλητών-προπονητών ή συμπαικτών κατά τη διάρκεια του αγώνα. Επιτρέπεται η χρήση της νοηματικής γλώσσας, κάτι που θεωρείται δίκαιο για δύο λόγους:

- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλους, αρκεί να βλέπουν.
- Αυτή είναι η γλώσσα της κοινότητας των Κωφών και την προτιμούν οι περισσότεροι αθλητές.

Οι Κωφοί δεν έχουν κάποια σωματική ή νοητική αναπηρία. Διεξάγουν τους δικούς τους Αγώνες για να εξασφαλίσουν τις συνθήκες που ταιριάζουν στις σωματικές, ψυχολογικές και κοινωνικές ανάγκες τους. Ο κύριος λόγος της υπαγωγής αυτών (των αγώνων) στον αθλητισμό των ΑμεΑ έγκειται κυρίως στη διαφορετικότητα της επικοινωνίας.

Το αθλητικό κίνημα των Κωφών θέλησε να μεγαλώσει. Το 1986 έγινε δεκτό στις τάξεις της Συντονιστικής Επιτροπής για τον Αθλητισμό των ΑμεΑ (και ήταν, αργότερα, από τα ιδρυτικά μέλη της Διεθνούς Παραολυμπιακής Επιτροπής), μια κίνηση που πίστευαν ότι θα έφερνε δημοσιότητα και «νέο αίμα». Δημιούργησε όμως προβλήματα: οι αθλητικές οργανώσεις των Κωφών είχαν, ως τότε, συνδεθεί με τις Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές με δεσμούς, που διερράγησαν για να υπαχθούν σε Εθνικές Αθλητικές Ομοσπονδίες των ΑμεΑ. Έχασαν αυτονομία, ζωτικό χώρο και πηγές χρηματοδότησης. Προέκυψε ζήτημα αυτοκαθορισμού της κοινότητας των κωφών αθλητών, και άλλα προβλήματα όπως το ποιος θα αποφασίζει για τον αριθμό των συμμετοχών, θέμα χρηματοδότησης των διερχομένων κ.ά. Αποχώρησε από τη ΔΠΕ το 1995. Όμως, παρά την ύπαρξη σήμερα περισσότερων από 80 εθνικών αθλητικών οργανώσεων Κωφών, ο αθλητισμός στη «βάση» δεν φαίνεται να ανθίζει, καθώς τα Σχολεία Κωφών λιγοστεύουν διεθνώς, στα «γενικά» δημόσια σχολεία δεν διδάσκεται η νοηματική κ.π.λ.

Special Olympics

Αρκετοί άνθρωποι συγχέουν τα *Special Olympics* με τους Παραολυμπιακούς. Η διαφορά είναι τεράστια: ενώ στους Παραολυμπιακούς μετέχουν αθλητές με σωματικές ή αισθητηριακές αναπηρίες, τα *Special Olympics* αφορούν τους ανθρώπους με νοητικές αναπηρίες, όπως η νοητική υστέρηση κ.ά. Κάνουμε λίγη ιστορία;

Ήταν 8 Ιουλίου του 1968 όταν η Γιουνίς Κένεντι Σρίβερ (*Eunice Kennedy Shriver*) διοργάνωσε τους πρώτους Διεθνείς Αγώνες *Special Olympics* στο Σικάγο, ΗΠΑ. Συμμετείχαν 1000 αθλητές από τις ΗΠΑ, τη Γαλλία και τον Καναδά. Ήταν η κατάληξη ενός προβληματισμού, που είχε αναπτυχθεί διεθνώς λίγα χρόνια πριν, οπότε και η Σρίβερ είχε ξεκινήσει μια «κατασκήνωση ημέρας» (*Day camp*) για ανθρώπους με νοητική αναπηρία.

Τα *Special Olympics* δεν είναι απλά ένα αθλητικό γεγονός. Έχουν ένα διπλό (διακηρυγμένο) στόχο: (1) να προσφέρουν στους ανθρώπους με νοητικές αναπηρίες τη συγκίνηση και τη χαρά της αθλητικής συμμετοχής και (2) να ενισχύσουν τις φυσικές και κοινωνικές δεξιότητες, όπως και γενικά την υγεία των ανθρώπων αυτών. Ακρογωνιαίος λίθος για την επίτευξη του πρώτου στόχου και την ισότιμη συμμετοχή είναι το Σύστημα Κατάταξης (που είναι εντελώς διαφορετικό εκείνου των αθλημάτων των Παραολυμπιακών): οι αθλητές χωρίζονται ανάλογα με την ηλικία, το φύλο και τις ικανότητές τους. Γίνεται δε προσπάθεια κανείς αγωνιζόμενος να μην υπερέχει ή υπολείπεται σε επιδόσεις περισσότερο του 10% από τους υπόλοιπους στην κατηγορία του.

Το 2000 διοργανώθηκε στη Χάγη, Ολλανδία το πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο, όπου συζητήθηκε το μέλλον των *Special Olympics*. Οι Θερινοί Αγώνες έγιναν εκείνη τη χρονιά στο Δουβλίνο, Ιρλανδία, για πρώτη φορά εκτός Βορείου Αμερικής, με τεράστια επιτυχία: 7000 αθλητές από 50 χώρες, που διαγωνίσθηκαν σε 21 αγωνίσματα.

Σήμερα, τα *Special Olympics* απασχολούν, γυμνάζουν και διοργανώνουν (τοπικούς, περιφερειακούς) αγώνες για πάνω από 1.200.000 αθλητές σε 164 χώρες ενώ, από το 1988 έχουν αναγνωριστεί από τη ΔΟΕ. Ανταποκρινόμενο το κίνημα στις σύγχρονες απόψεις της «μίας κοινωνίας για όλους», αναπτύσσει τα τελευταία χρόνια το πρόγραμμα των Ενοποιημένων Αθλημάτων, όπου οι αθλητές των *Special Olympics* συμμετέχουν σε ομαδικά

σπορ σε ομάδες μαζί με αθλητές χωρίς αναπηρία και παρεμφερούς ηλικίας και προσόντων. Αγωνίζονται εναντίον άλλων παρόμοιων ομάδων είτε μετέχουν στα «κανονικά» τοπικά πρωταθλήματα. Προσδοκώμενα οφέλη είναι η βελτίωση των αθλητικών ικανοτήτων τους, η εκμάθηση των κανόνων, η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και της αυτοεκτίμησής τους. Επιπλέον, η αποδοχή τους από τους συμπολίτες τους χωρίς αναπηρία.

Οι Αθλητές των Παραολυμπιακών

Φτάσαμε (επιτέλους;) στο πιο δύσκολο, ενδιαφέρον και ουσιαστικό κομμάτι των Αγώνων: τους αθλητές των Παραολυμπιακών. Για αυτούς γίνονται οι αγώνες· χωρίς αυτούς δεν υπάρχουν αγώνες. Τι να 'ν' αυτό που τους παρακινεί; Ποια ιδιότητα ξεχωρίζει τους καλύτερους από τους μέτριους; Υστερούν σε επιδόσεις οι αθλητές των Παραολυμπιακών από εκείνους των Ολυμπιακών; Δημιουργεί προβλήματα η ενασχόληση με τον αθλητισμό υψηλού επιπέδου; Γίνονται καλύτεροι άνθρωποι;

«Ο αθλητισμός είναι ένα μεγάλο σχολείο. Μέσα από το παιχνίδι και τη διασκέδαση διδάσκει στους νέους βασικές αξίες, όπως το σεβασμό του αντιπάλου, των κανόνων του παιχνιδιού και των αποφάσεων των διαιτητών. Διδάσκει ότι η δόξα είναι εφήμερη, ότι η επιτυχία έρχεται με τη συστηματική προπόνηση, ότι η ήττα μπορεί να ξεπεραστεί. Τα ομαδικά αθλήματα επιπλέον, μαθαίνουν στους παίκτες πώς να εντάσσονται στο σύνολο, να έχουν πίστη στους συμπαίκτες τους. Και ακόμα, ο αθλητισμός ωφελεί την υγεία.

Αυτές είναι θεμελιώδεις και παγκόσμιες αξίες και αρχές, που μπορούν να συμβάλουν στην παγκόσμια ανάπτυξη και ειρήνη» με τα λόγια του Αδόλφου Όγκι, ειδικού συμβούλου του Γ.Γ. του ΟΗΕ στον Αθλητισμό για την Ανάπτυξη και την Ειρήνη.

Όποιος έχει παρακολουθήσει τους αθλητές με αναπηρία να αγωνίζονται, δεν μπορεί παρά να έχει εντυπωσιαστεί από τα επιτεύγματά τους. Οι αθλητές (ειδικά όσοι πρωταγωνιστούν) παρουσιάζουν έναν απίστευτο συνδυασμό δύναμης και ταλέντου, που εντυπωσιάζει τον ανυποψίαστο θεατή. Ποιος θα περίμενε ένα μονόχειρα αθλήτη να τρέχει (10.72 *Adjibola Adeoye*, Νιγηρία) τα 100 μέτρα σε μόλις 78 εκατοστά του δευτερολέπτου πάνω από το παγκόσμιο ρεκόρ των ικανών-σωματικά ή μια αθλήτρια να σηκώνει ξαπλωμένη 14,5 κιλά περισσότερο (Φατίμα Ομάρ, Αίγυπτος) από κάθε άλλη γυναίκα (με ή χωρίς αναπηρία) ή έναν με μηριαίο ακρωτηριασμό να κατεβαίνει (Μίχαελ Μίλτον, Αυστρία) την χιονισμένη πλαγιά με 198,68 χ.α.ώ. (με σκι, όχι σε... ελεύθερη πτώση);

Όλοι οι Παραολυμπιονίκες (όπως και οι Ολυμπιονίκες) διακρίνονται όχι μόνο για τις μεγάλες τους ικανότητες στο άθλημα όπου διακρίνονται, αλλά και για την αποφασιστικότητα και την αφοσίωσή τους σ' αυτό. Είναι απαραίτητα στοιχεία που συνυπάρχουν σε κάθε μεγάλο αθλητή. Πάνω απ' όλα όμως, χαίρονται και διασκεδάζουν μ' αυτό που κάνουν. Όσους νυν ή

πρώην κορυφαίους αθλητές έχουμε συναντήσει, ξεχειλίζουν από καλή διάθεση, προθυμία για αστεϊσμούς και παιγνίδια, επιθυμία να εξηγούν κρυφές πτυχές του αγωνίσματός τους. Γνωρίσαμε 60άρηδες με ενέργεια όση τρεις 20άρηδες..., για να θυμηθούμε κι ένα παλιότερο λαϊκό άσμα. Ο τίτλος που θα δίναμε εμείς σε ό,τι διαδραματίστηκε τις ημέρες εκείνες του Σεπτεμβρίου 2004 (17-28) είναι: «**Ορεξη για Ζωή**».

Κατάταξη των αθλητών - η βάση των Παραολυμπιακών - το κλειδί της επιτυχίας

Η αναπηρία δεν είναι μονοσήμαντη· ο άνθρωπος δεν είναι μονοδιάστατος. Οι ανθρώπινες δραστηριότητες εκτείνονται σε ένα ευρύ φάσμα και καθένας μας έχει ένα μοναδικό συνδυασμό από ικανότητες και ανικανότητες. Κανείς δεν μπορεί να αντεπεξέλθει σε όλα τα πεδία και για όλους τους σκοπούς χωρίς βοήθεια (ούτε καν εγώ ☺). Η «ανικανότητα» είναι ο κανόνας για τους ανθρώπους και δεν αποτελεί ούτε ειδική, ούτε ξεχωριστή, ούτε και κατώτερη συνθήκη ζωής.

Η αναπηρία δεν είναι ασθένεια και δεν μπορεί να περιγραφεί με ιατρικούς όρους. Είναι ο τρόπος δόμησης του κόσμου, οι νοοτροπίες, οι κοινωνικές (υπο)δομές, που εμποδίζουν, επιτρέπουν ή διευκολύνουν τους ανθρώπους στην άσκηση των δραστηριοτήτων τους. Κι είναι αυτοί οι **παράγοντες του περιβάλλοντος**, που δημιουργούν τις ανικανότητες (σκεφτείτε: αν τα σπίτια χτίζονταν χωρίς σκάλες, πόσοι θα εμφάνιζαν ανικανότητα [αλλιώς: αναπηρία] να μπουν σε αυτά;). Για να είμαστε ακριβείς, είναι ο συνδυασμός φυσικής ικανότητας και περιβάλλοντος.

Με αυτά κατά νου, μπορούμε να καταλάβουμε ότι το **Σύστημα Ταξινόμησης** των ανθρώπων με αναπηρία γενικά, είναι, ίσως, το σπουδαιότερο εργαλείο έρευνας, αποτίμησης και εξαγωγής συμπερασμάτων για την κατάσταση ενός ανθρώπου (ή ενός πληθυσμού), ως προς το βασικό (μοναδικό;) πραγματικό κριτήριο ικανότητας: τη **Λειτουργικότητά** του, δηλ. τι μπορεί και τι δεν μπορεί να κάνει. Ένα διεπιστημονικό εργαλείο παγκόσμιου κύρους, που χρησιμοποιείται σε πολλούς τομείς (κοστολόγηση «μέτρων», χάραξη πολιτικών κ.ά.)

Στον Αθλητισμό η ταξινόμηση χρησιμοποιείται ευρέως. Θυμηθείτε την Άρση Βαρών ή τα αγωνίσματα της Πάλης, όπου οι αθλητές κατατάσσονται με κριτήριο το σωματικό βάρος. Έτσι και οι Αθλητές με Αναπηρία ταξινομούνται σε κατηγορίες, που διασφαλίζουν το δίκαιο συναγωνισμό τους. Η ταξινόμηση είναι προσανατολισμένη στο συγκεκριμένο -κάθε φορά-

άθλημα και τον αθλητή και όχι στην αναπηρία, με βάση τη συλλογιστική που αναπτύξαμε προηγουμένως. Η επιδίωξη του ΣΤΛ (Συστήματος Ταξινόμησης της Λειτουργικότητας) είναι:

- Να αναγνωρίζει τις ανικανότητες ως προς την τεχνική που απαιτεί το άθλημα
- Να αυξάνει τον ανταγωνισμό
- Να περιορίζει τον αριθμό των κατηγοριών (τάξεων)
- Να είναι αποδεκτό από τους αθλητές

Με περισσότερα λόγια: η ταξινόμηση είναι διαφορετική σε κάθε άθλημα. Διασφαλίζει τη δικαιοσύνη αλλά όχι την εξίσωση (οι καλύτερα προπονημένοι θα ξεχωρίσουν -άσε που είναι και ευκολότερο να καταταγούν). Προσπαθεί (το ΣΤΛ) σε κάθε τάξη να συμπεριλάβει αθλητές με διαφόρων ειδών αναπηρία (απώτατος στόχος είναι η συμμετοχή αθλητών στην ίδια Τάξη με και χωρίς αναπηρία). Είναι φυσικό να μην μπορούν όλοι οι αθλητές να εξασκήσουν όλα τα αθλήματα (όπως και κανείς κοντός δεν προπονείται για το Άλμα εις Ύψος). Οι ταξινομητές είναι ειδικοί επί του αθλήματός «τους» και επιδιώκουν πάντα τη συμμετοχή των αθλητών στη διαδικασία.

Υπάρχουν πάντως και περιπτώσεις όπου χρησιμοποιείται το «ιατρικό μοντέλο» και οι αθλητές κατατάσσονται με βάση τη βλάβη (*impairment*) και όχι τη μειονεξία (*handicap*) που αυτή επιφέρει.

Doping στους Παραολυμπιακούς

Οι Παραολυμπιακοί Αγώνες είναι αγώνες υψηλότατου επιπέδου, εφάμιλλοι των Ολυμπιακών. Το ίδιο και οι Παραολυμπιονίκες: είναι οι δυνατότεροι, οι ταχύτεροι, οι καλύτεροι. Αφιερώνουν μεγάλο μέρος ή και ολόκληρη τη ζωή τους στον αθλητισμό, με πολύωρες καθημερινές προπονήσεις, αθλητική ζωή και διατροφή κλπ. Πολλές φορές χάνουν το μέτρο και τους συνεπαίρνουν οι σειρήνες του πρωταθλητισμού, όπου επίκεντρο είναι η νίκη και όχι ο αθλητής. Η διάκριση γίνεται σκοπός ζωής και στο «βωμό» της θυσιάζουν τα πάντα, μέχρι και την υγεία τους.

Η ΔΠΕ κάνει μεγάλη προσπάθεια για τη διαφύλαξη του αθλητικού ιδεώδους (ελληνιστί: *Fair play*) στους Αγώνες και την προστασία των αθλητών από τη σύγχρονη μαστίγα: τη χρήση αναβολικών ουσιών (κοινώς: *doping*). Διεξάγει αυστηρούς ελέγχους, που εντατικοποιούνται και επικαιροποιούνται όσο περνάει ο καιρός και όσο αναβαθμίζονται οι ουσίες. Στην Αθήνα 2004 οι αθλητές πέρασαν από κόσκινο (642 έλεγχοι) και, μάλιστα, επτά αθλητές (2 εκτός συναγωνισμού - 5 εντός) βρέθηκαν «θετικοί» στον έλεγχο.

Οι μεγάλες αγάπες τελειώνουν με πόνο...

Η εμπλοκή στον πρωταθλητισμό δεν είναι χωρίς κόστος για τους αθλητές. Για να φτάσουν σε αυτές τις «εξωγήινες» επιδόσεις, ο ερασιτεχνισμός τους πάει, συχνά «περίπατο» (τα Ολυμπιακά και Παραολυμπιακά αθλήματα είναι, θεωρητικά, ερασιτεχνικά). Αφιερώνονται, έτσι, εξ ολοκλήρου στην προπόνηση και την προετοιμασία για τους αγώνες. Φορούν παρωπίδες, αποκλείοντας από την προσοχή τους τους άλλους τομείς του βίου (επάγγελμα, κοινωνικότητα, μόρφωση, υγεία κ.τ.ό.). Είναι αθλητές και τίποτα άλλο, όπως οι ίδιοι ομολογούν. Η αθλητική γίνεται και προσωπική τους ταυτότητα.

Αυτό δεν το αντιλαμβάνονται για όσο διαρκεί αυτή τους η ενασχόληση. Γίνονται «επώνυμοι», ξεχνούν τα πάντα, ακόμη και την κάποια αναπηρία τους. Μοναδικό τους μέλημα είναι η νίκη. Όταν μπαίνουν στο στίβο μεταμορφώνονται, όπως ο Κλαρκ που φοράει το κοστούμι και γίνεται Σούπερμαν.

Όταν έρθει η στιγμή να σταματήσουν (γιατί θα έρθει), τότε αρχίζουν να συνειδητοποιούν τις ανεπάρκειές τους. Το κοινωνικό τους περιβάλλον αλλάζει, πολλές φορές έχει αλλάξει εν τω μεταξύ και το οικογενειακό, επαγγελματικό δεν υπάρχει κι εκείνοι δεν ξέρουν πώς να φερθούν, πού να στραφούν, τι να κάνουν. Τα εφόδιά τους για σταδιοδρομία είχαν θυσιάσει στο βωμό της πρωτιάς. Πολλές φορές κι η ίδια η φυσική τους κατάσταση έχει υποβαθμιστεί (ναι, ναι) από την εξαντλητική και συνεχή προσπάθεια, εμφανίζοντας «δευτερογενή αναπηρία». Αισθάνονται άχρηστοι κι αρχίζουν να θυμώνουν, να πενθούν, να κρύβονται, να πέφτουν στο μαρασμό και την κατάθλιψη.

Δεν είναι εδώ ο χώρος να καταλογίσουμε ευθύνες στους αθλητές, τους προπονητές, τους γονείς, την κοινωνία ή σε εμένα. Παρουσιάζουμε απλώς έναν προβληματισμό που έχει αναπτυχθεί διεθνώς και ένα αίτημα προς τη ΔΠΕ και τους άλλους φορείς του Αθλητισμού των ΑμεΑ για σωστή και έγκαιρη ενημέρωση και για στήριξη στους αθλητές, κατά τη στιγμή της αποχώρησής τους από την ενεργό δράση.

Τεχνολογία και Αγώνες

Όλοι οι αγώνες υψηλού επιπέδου έχουν μία πολύ σημαντική παράμετρο: είναι εργαστήρια ανάπτυξης της σχετικής **τεχνολογίας**, η οποία αργότερα περνά στην καθημερινότητά ή/και στην αναψυχή μας. Για να τρέξουμε, θα φορέσουμε αθλητικά παπούτσια, για να παίξουμε στη χιονισμένη βουνοπλαγιά θα πάρουμε ειδικά ρούχα και, ίσως, τα σκι μας, ενώ η ποδηλασία απαιτεί... ποδήλατο! Χρησιμοποιούμε δηλ., φθηνότερο ή ακριβότερο εξοπλισμό (βλ. τεχνολογία), προκειμένου να πραγματοποιήσουμε ή να απολαύσουμε όσο το δυνατόν περισσότερο τις δραστηριότητές μας.

Στον Αθλητισμό η τεχνολογία χρησιμοποιείται είτε για τη βελτίωση της απόδοσης των αθλητών (π.χ. υδροδυναμικά μαγιώ), είτε για τη βελτίωση των επιδόσεων (π.χ. εξελιγμένα κοντάρια του άλματος επί κοντώ), είτε για την ίδια τη διεξαγωγή του αθλήματος (π.χ. κωπηλασία). Στους Ολυμπιακούς Αγώνες χρησιμοποιείται υψηλότατη, «ειδική» τεχνολογία· οι απίστευτες επιδόσεις θα ήταν αδύνατες χωρίς τη χρήση της σε διάφορα αγωνίσματα όπως η τοξοβολία (ακόμα κι ο *Ρομπέν των δασών* θα ωχριούσε), η ποδηλασία κ.ά. Έτσι και στους Παραολυμπιακούς χρησιμοποιούνται υψηλής τεχνολογίας συσκευές, σχεδιασμένες ειδικά για συγκεκριμένο άθλημα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Μερικά παραδείγματα:

Στο «Μπάσκετ με αμαξίδιο» χρησιμοποιούνται πολύ ελαφρά αμαξίδια με μία επιπλέον ρόδα στο πίσω μέρος για να μην ανατρέπονται εύκολα. Είναι πολύ ελαφρά με τη χρήση ελαφρών κραμάτων αλουμινίου ή/και τιτανίου και την αφαίρεση περιττών εξαρτημάτων, όπως χερούλια, μηχανισμοί αναδίπλωσης κλπ. Οι πίσω (μεγάλοι) τροχοί δεν είναι παράλληλοι αλλά έχουν κλίση (κάμπερ), ενώ τα γόνατα των αθλητών είναι ανασηκωμένα (σ.σ. εκτενέστερη αναφορά στα αμαξίδια θα γίνει σε επόμενα τεύχη). Έτσι, εξασφαλίζεται πολύ μεγάλη ευελιξία και οι αθλητές μπορούν να αποφεύγουν τους αμυντικούς, να έχουν χρόνο για το σουτ, να σηκώνονται εύκολα όταν ανατρέπονται κλπ.

Στα αγωνίσματα δρόμου τα αμαξίδια είναι ελαφρά (π.χ. σκελετός από ίνες άνθρακα), αεροδυναμικής σχεδίασης και έχουν τρεις ρόδες. Το ρεκόρ του Μαραθωνίου είναι αρκετά κάτω από 90', ενώ οι ικανοί-σωματικά αθλητές χρειάζονται πάνω από 2 ώρες και 10'.

Οι κορυφαίοι αθλητές δουλεύουν μαζί με τους μηχανικούς των εταιρειών και των Πολυτεχνείων για την παραγωγή αυτής της *τεχνογνωσίας* και *τεχνολογίας*. Προετοιμαζόμενος για τους Παραολυμπιακούς της Αθήνας ο Wojtek Czyz (αθλητής του άλματος εις μήκος, με ακρωτηριασμό του αριστερού ποδιού) εργάστηκε με μεγάλη γερμανική εταιρεία *Διαστημικής Τεχνολογίας (!)* για την κατασκευή ενός «καλύτερου» τεχνητού άκρου.

Ορισμένοι ισχυρίζονται ότι η τεχνολογία εξελίσσεται ραγδαία τόσο που έχει ξεπεράσει τις ανθρώπινες ανάγκες. Είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα και δεν είναι εδώ ο χώρος να το αναλύσουμε. Θα πούμε απλώς ότι *οι αθλητές δείχνουν το δρόμο* κι ότι *οι Αγώνες δίνουν το κίνητρο*.